

Omgekeerd Inzamelen

Raadsinformatieavond gemeente Nieuwegein

31 januari 2019

Agenda

1. Quiz: wat weet u (al) van afval?
2. VANG support Nieuwegein
3. Omgekeerd inzamelen:
Technische informatie incl.
conclusies rapport
nascheiden
4. Omgekeerd inzamelen:
Praktische informatie van een
buurgemeente
5. Op welke vragen heeft u nog
geen of onvoldoende
antwoord gekregen van ons?
6. Afsluiting en hoe verder?

Quiz: wat weet u (al) van afval...?

- Log in op www.kahoot.it
- Vul de Game Pin in
- Klik op ENTER
- En speel mee...

Drs. Sharon
van der Werf-
van der Spek

Specialist slim afvalbeheer

VANG Support

Hulp bij het halen van
VANG-doelstellingen

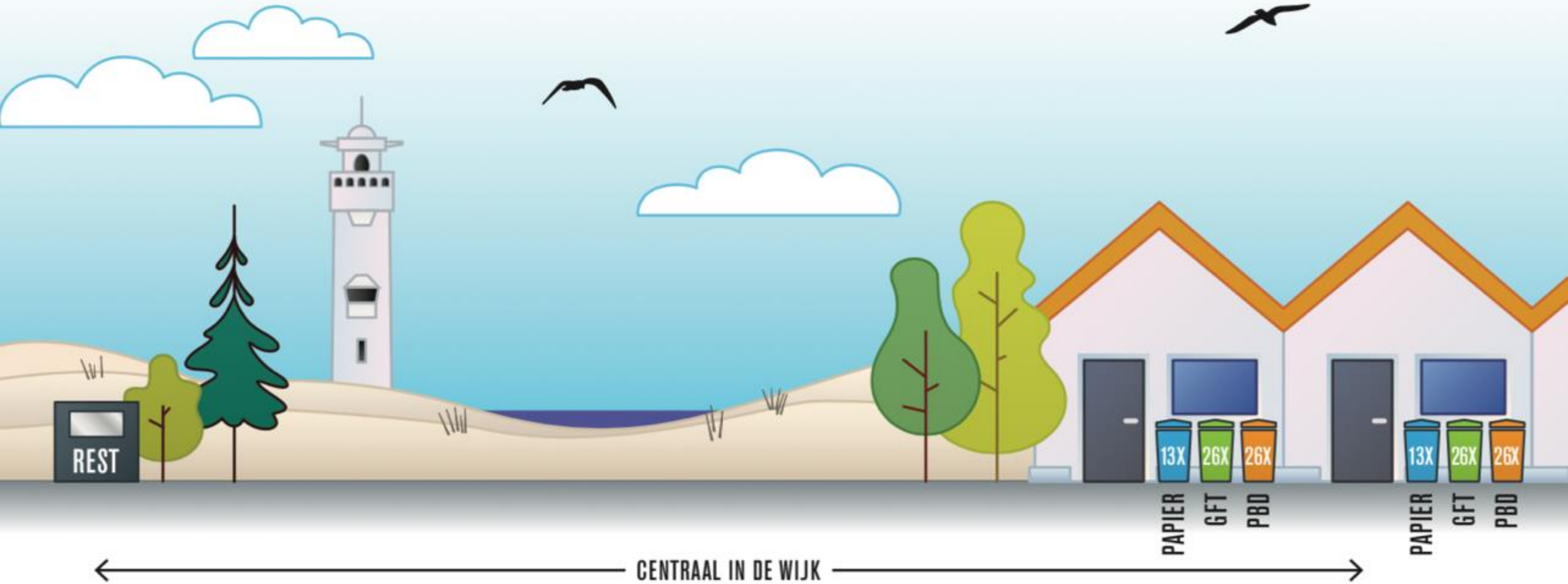
VANG Support voor Nieuwegein

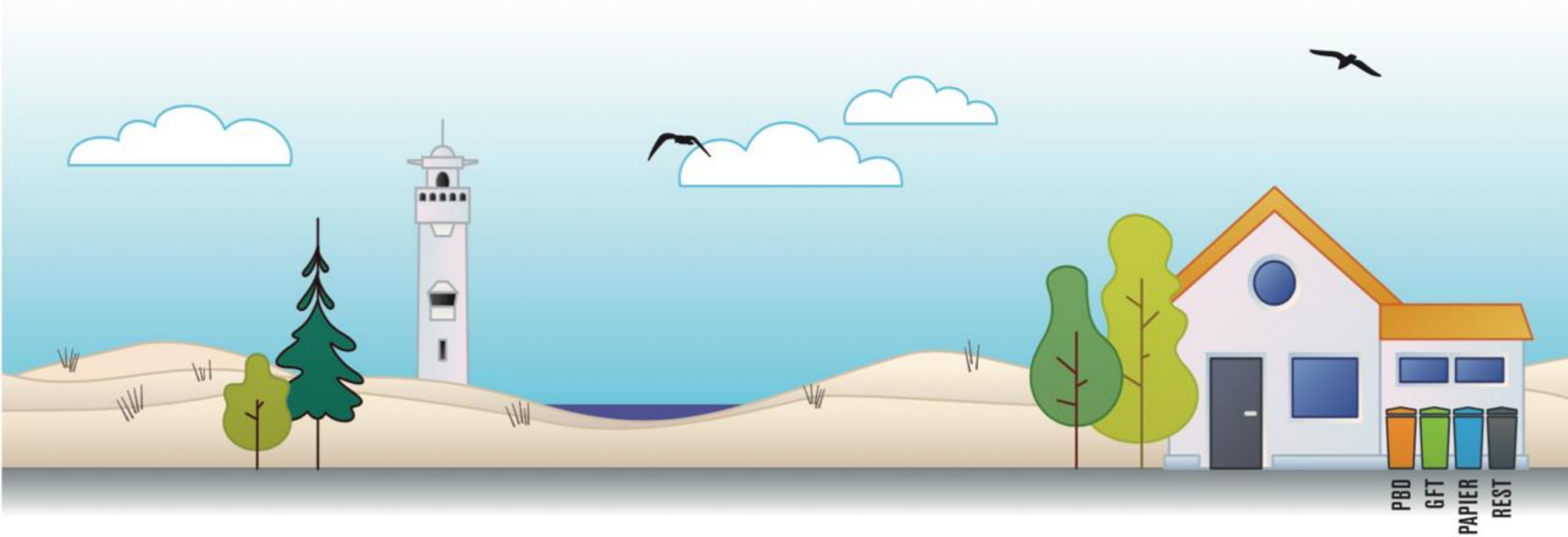
Omgekeerd
Inzamelen:
technische
informatie

- Wat kunnen we ons erbij voorstellen?

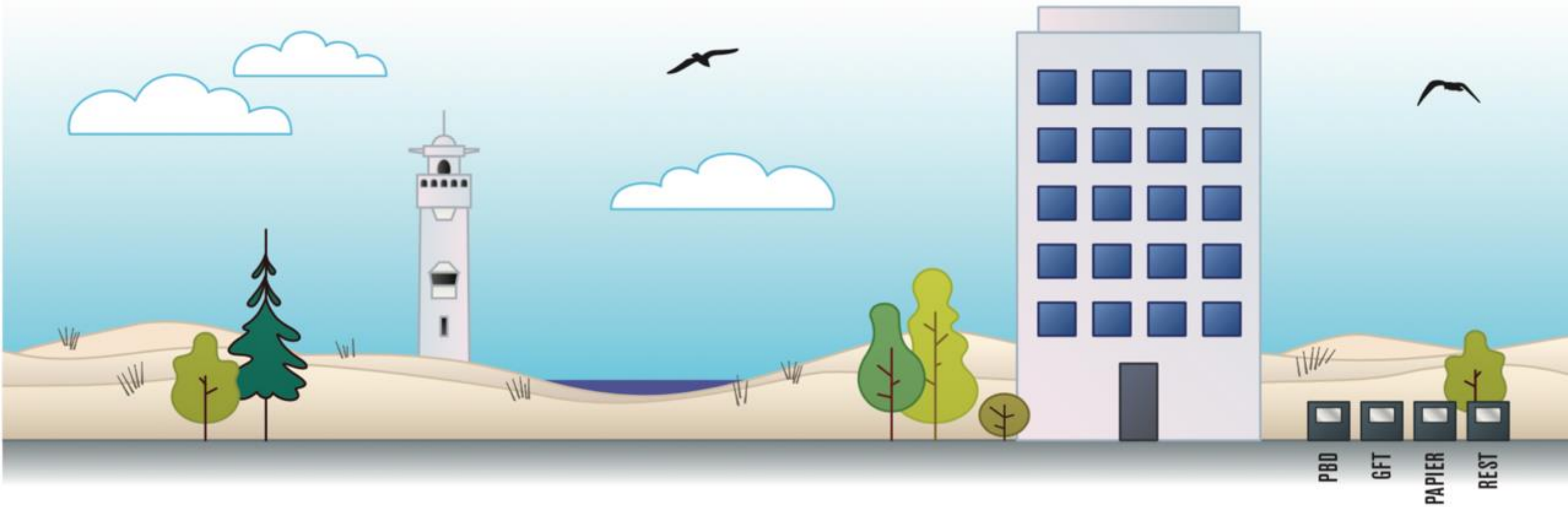
Laagbouw, rijtjeshuizen

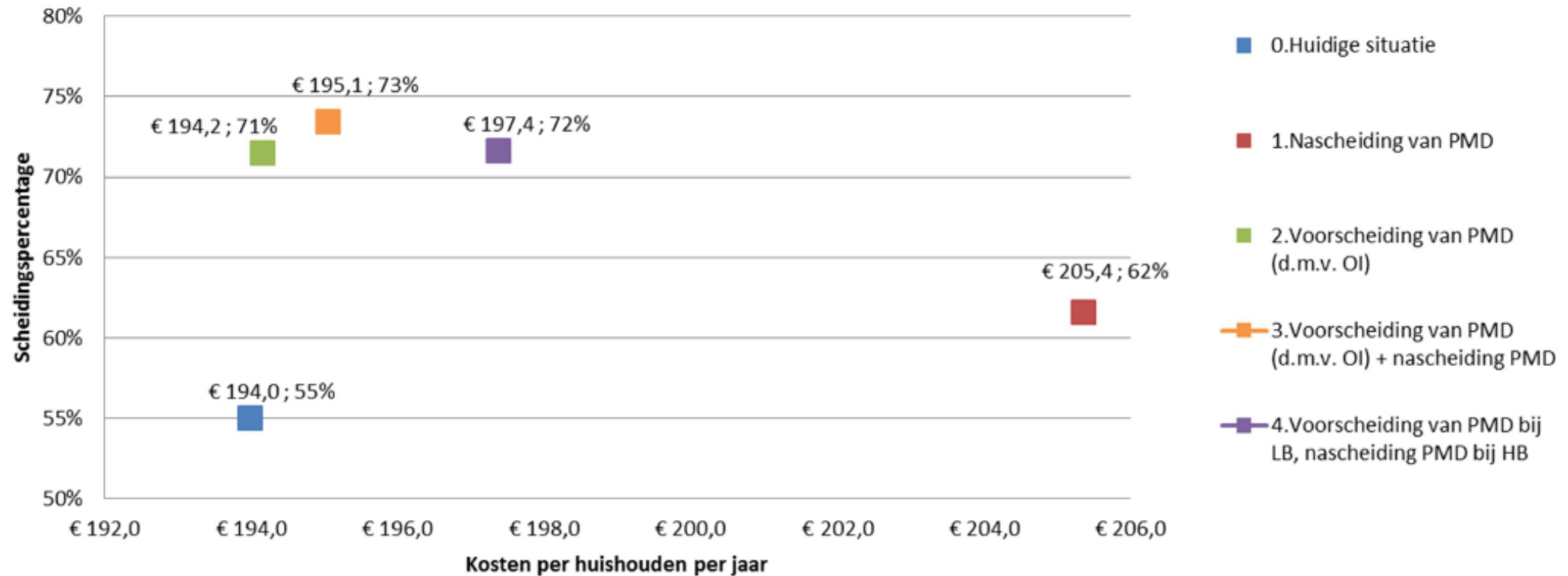
Laagbouw, vrijstaand

Hoogbouw, flats, stapelbouw

Effect van de optie op mate van scheiding en kosten

Huidig: € 194 en 55%

	1 nascheiden	2 voorscheiden	3 Voorscheiden en aanvullend nascheiden	4 Voorscheiden laagbouw, nascheiden hoogbouw
Milieurendement	-	+	+	+
Kosten	--	-	-	-
Dienstverlening	-	+	+	+
Verkeersbewegingen	--	--	--	-
Visie AVU/RMN	-	+	-	+
Visie verwerkers	+	+	-	+
Gedragsverandering	-	++	-	+
Kosten hh/jr	€ 205	€ 194	€ 195	€197
Scheidingspercentage	62%	71%	73%	72%

Omgekeerd Inzamelen: technische informatie

- Waarom “moeten” gemeenten actie ondernemen en de afvalinzameling aanpassen?

Bijtend

Giftig-irriterend

Gevaarlijk voor het
milieu

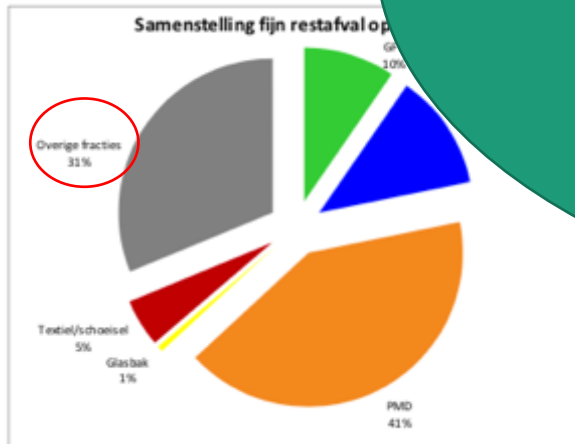
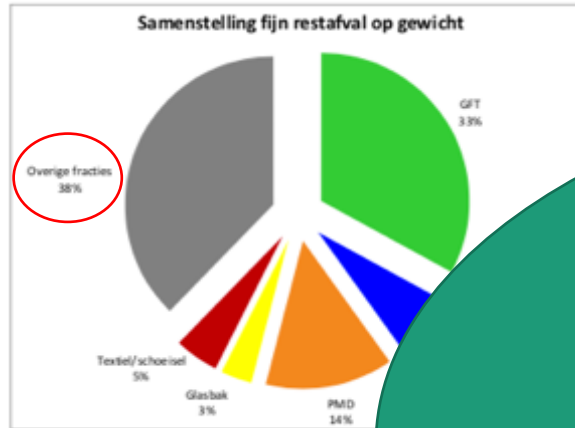

Ontvlambaar

Giftig door inademen

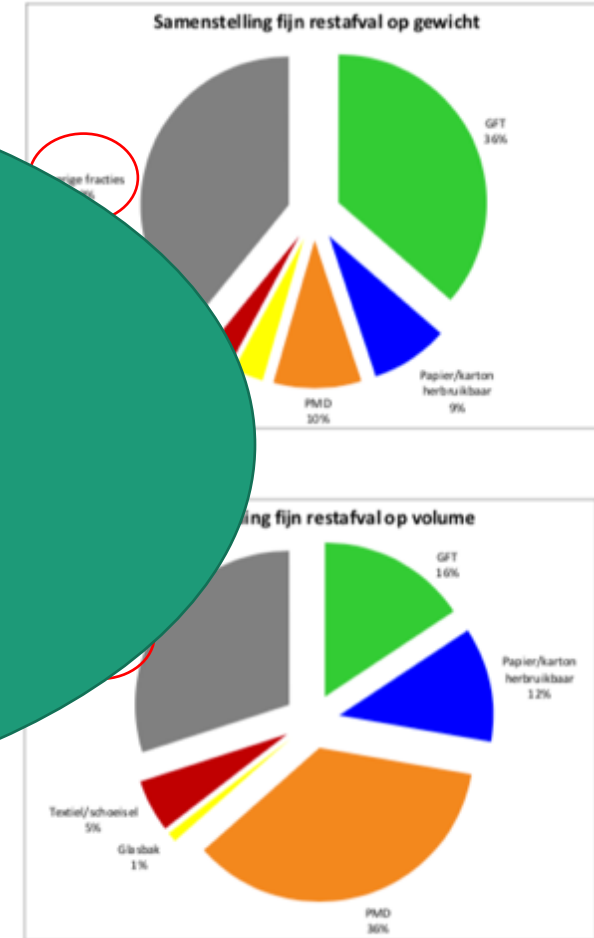
Sorteeranalyse restafval Nieuwegein 2017: wat zit er nog in het restafval dat er uit kan?

Een Laagbouwwijk

Een Laagbouwwijk

Een Hoogbouwwijk

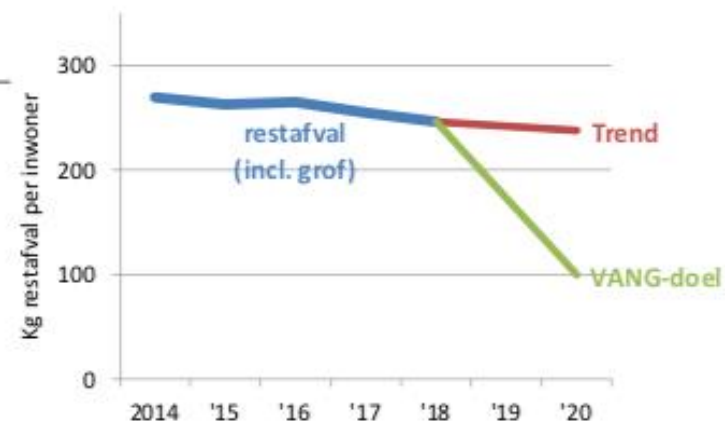
Restafval?
Maar 1/3 is echt
restafval!

Prestatie en ambitie

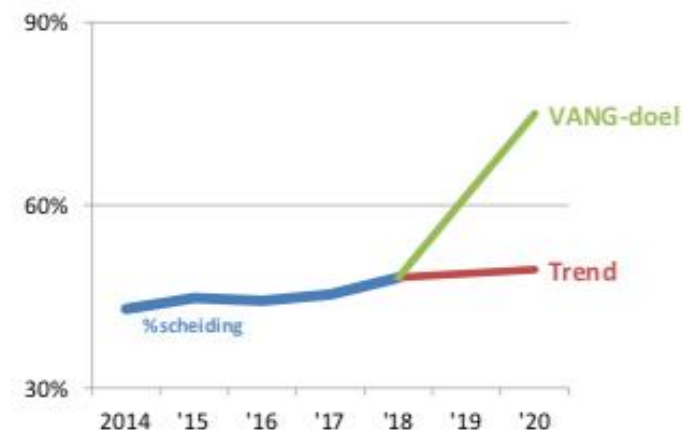
	Nieuwegein			VANG
	2018	trend		2020
	246		kg rest per inwoner	100
%	48%		afvalscheiding	75%

* Cijfers van 2018 zijn een prognose op basis van halfjaarcijfers

Restafval huidig en trend bij gelijkblijvend beleid

Grondstofscheiding huidig en trend

Omgekeerd
Inzamelen:
technische
informatie

- Wat doen *veel* stedelijke gemeenten op dit moment?

Afvalscheiding en -inzameling in de hoogbouw

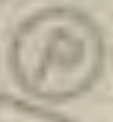
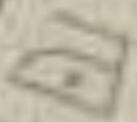
Veel gemeenten wachten met een hoogbouw-inzamelmodel nog even op landelijke pilots: er is een grotere uitdaging om het juiste te kiezen

Met laagbouw aan de slag: veel mensen maak je blij met goede afval voorzieningen

1 GB USA MEX

**ONE SIZE
DOES NOT
FIT ALL**

Non lavare a 90°C / Non asciugare
ripiegare con l'etichetta all'interno

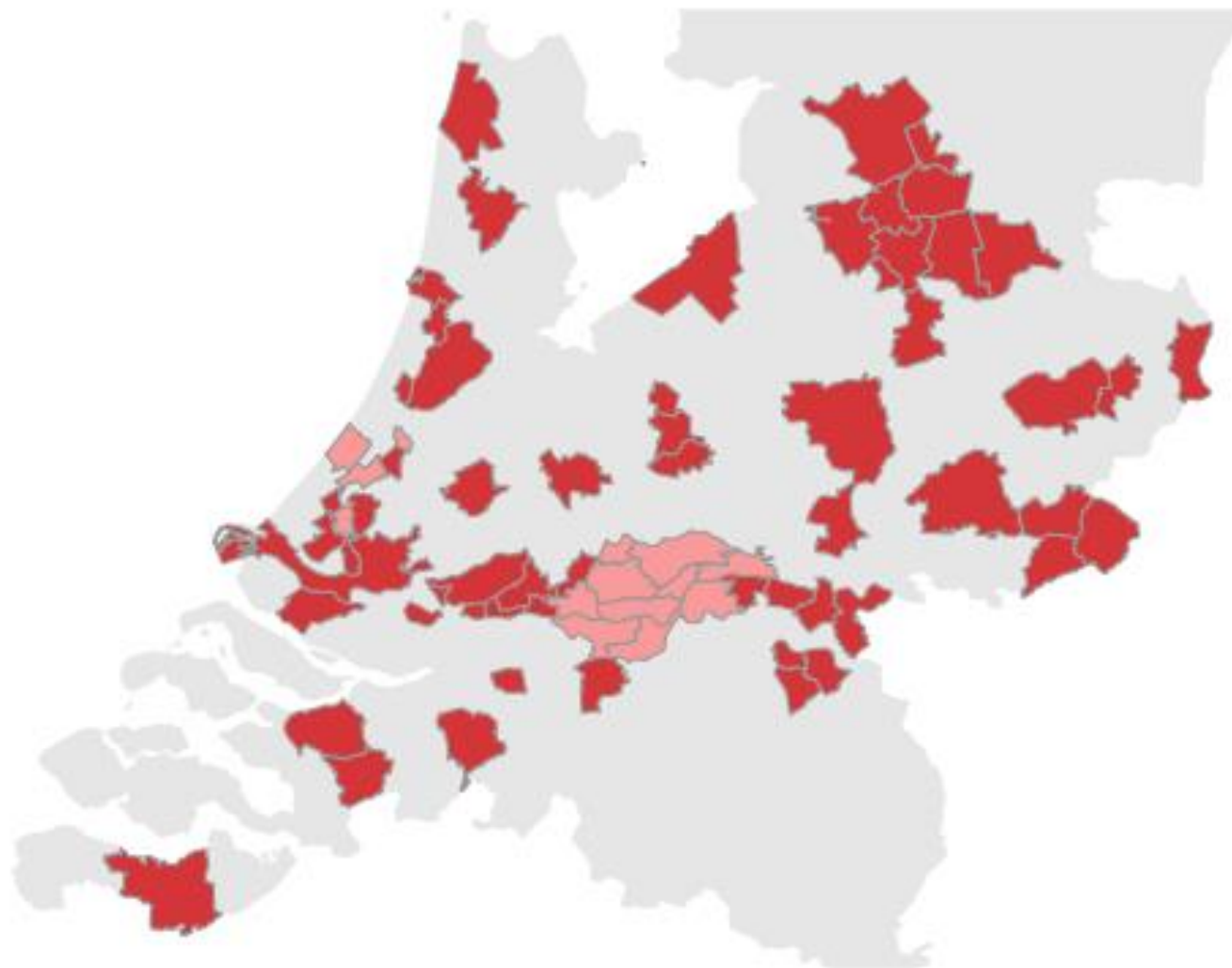

Omgekeerd
Inzamelen:
technische
informatie

- Wie doen het al?

Gemeenten die aan 'omgekeerd inzamelen' doen

■ wordt binnenkort ingevoerd ■ is (deels) ingevoerd

Gegevens uit 2017

- Totaal 388 gemeenten
- Circa 75 gemeenten hadden omgekeerd inzamelen (19%)
- 25 daarvan hebben omgekeerd inzamelen in de hele gemeente ingevoerd

Omgekeerd inzamelen heeft tot doel om alle herbruikbare materialen uit de grijze container te houden en restafval zoveel mogelijk te ontmoedigen. © Tom van Dijke

Zeist doet proef met omgekeerd afval inzamelen

▲ In de wijk Overhees staat al vier kliko's bij elk huis. © AD

Soest: Snel omgekeerd

Na de succesvolle proef in de wijk Overhees gaat omgekeerd inzamelen invoeren. Elk huishouder plastic, metaal en drankenkartons (pmd).

Piet van Dijk 12-09-17, 06:06 Laatste update: 06:07

Wat houdt de PMD-proef in IJsselstein in?

In de wijken IJsselveld west, IJsselveld oost, Oranje kwartier en IJssel oever en RMN hoe de inzameling van PMD met minicontainers het beste ingev ingezameld ten opzichte van de inzameling met zakken, hoe de inzameling wat ervaringen van inwoners met de containers zijn. PMD wordt in de p minicontainer komt in de plaats van de Plastic Heroes zakken. Restafval weggebracht naar een verzamelcontainer. Op veel plekken in ons land is goed werkt: er wordt veel ingezameld en inwoners zijn tevreden met de

De problemen

Lopen met afval

Lopen met restafval leidt tot minder afval, maar vaak smeriger plastic

© WO 26 SEPTEMBER, 16:57 BINNENLAND

Maak het niet te gek

- Acceptabele loopafstanden
 - Logische plekken
- Denk aan speciale doelgroepen (senioren)
- Zet een afvalcoach in

(81) moet voortaan honderden meters lopen met zijn zakje afval

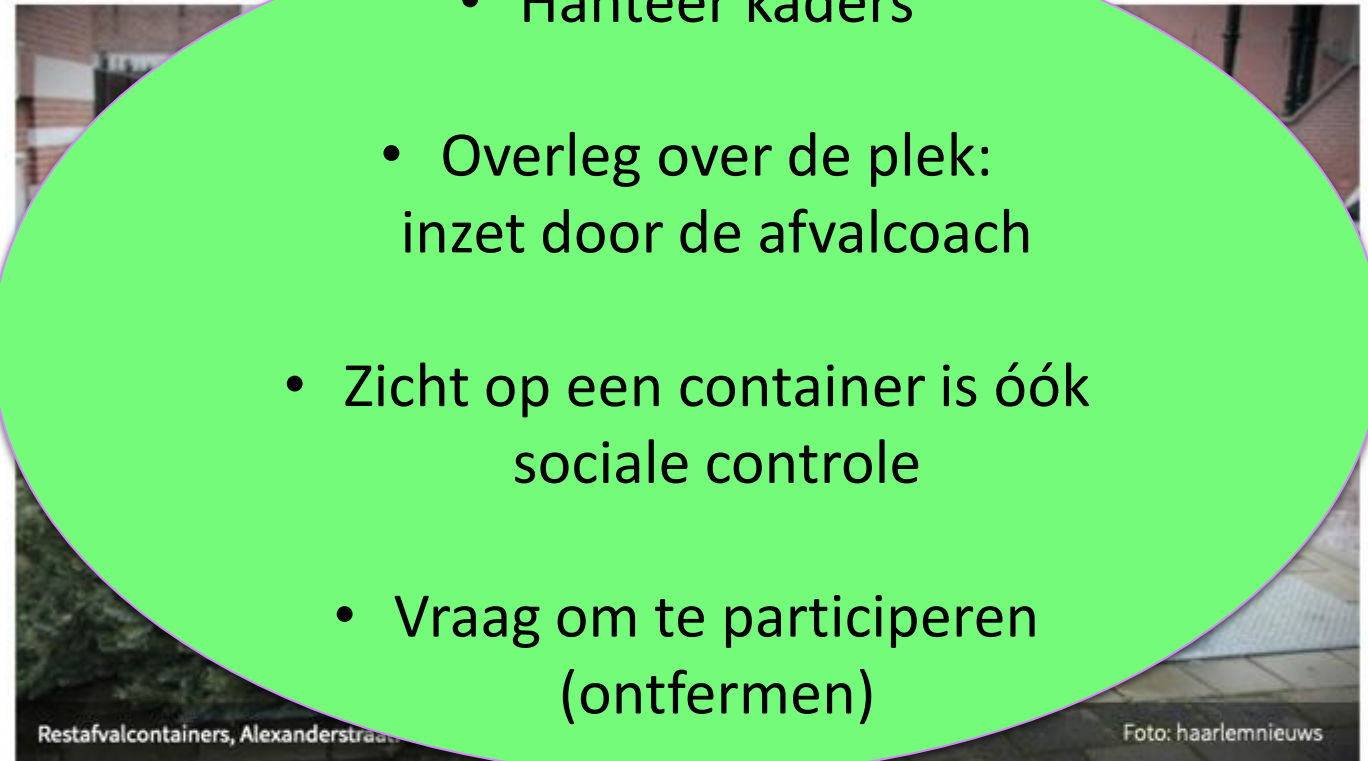
Herman Boeve (81) uit Wilsom begrijpt het niet. Heeft hij een beetje afval, dan stapt hij de deur uit en is hij na enkele passen - achter de rollator - bij de grijze container. Niet lang meer. Dit voorjaar gaat Wilsom (Overijssel) over op ondergrondse afvalcontainers. De dichtstbijzijnde is uitgetekend op 250 meter van zijn woning. 'Dat wordt lastig'.

Jeep Sellen 06-02-16, 11:39 Laatste update: 12:06

Zicht op een
ondergrondse
container
*En andere
verwachte
overlast*

Ondergrondse afvalcontainer? Zet maar bij een ander voor de deur

Door: redactie Datum: 15 januari 2016 08:19

- Hanteer kaders
- Overleg over de plek:
inzet door de afvalcoach
- Zicht op een container is óók
sociale controle
- Vraag om te participeren
(ontfermen)

Bezwaarmakende Haarlemmers zijn de afgelopen jaren erg creatief geweest in het bedenken van argumenten waarom ze geen ondergrondse afvalcontainer bij hun huis wilden. Huisvuil

Ik betaal toch
voor het
ophalen van
mijn afval? Ik
wil de
restafval
container
houden

**Weerstand tegen verandering,
is een natuurlijke reactie**

- Geef uitleg over de opbouw van de afvalstoffenheffing
- Geef aan wat er gebeurt bij goed afval scheiden: minder restafval!

Ook hier heeft de afvalcoach een belangrijke bijdrage

Zodra er
recyclingmogelijkheden
zijn komt er een
raadsvoorstel

<http://www.vanluiernaargrondstof.nl>

Mazzelkontjes
Biljetjes boffen met wasbare luiers

Kleurrijk comfort
Moderne wasbare luiers voelen zacht aan en hebben een voorges vormd broekje. Met zo prettig voor je kindje, leuker om te zien.

Beter voor het milieu
Wasbare luiers zijn beter voor het milieu dan wegwerpluiers. Ook als je de productie en het wassen meerekent.

Makkelijk verdiend
Wegwerpluiers kosten je per kindje gemiddeld € 500 meer dan wasbare luiers.

Minder afval
Gemiddeld draagt een kind meer dan 5.300 luiers, bijna 5 per dag. Met wegwerpluiers gaat je zo'n 260 kilo luierafval per jaar weg (22 kilo per maand).

milieu centraal
www.milieucentraal.nl/mazzelkontjes

Luiers en medisch afval

Home / Inwoners / Luiers en medisch afval

Sinds 2017 halen we het restafval 1x per 4 weken op. Om zo min mogelijk restafval over te houden, kunt u uw gebruikte luiers en incontinentiemateriaal gratis inleveren bij de milieustraat of in de speciale ondergrondse containers. Deze staan in de Koestraat in Geertruidenberg en in de Julianalaan en het Gangboord in Raamsdonksveer. Zorg ervoor dat het materiaal in een goed afgesloten transparante afvalzak zit.

Wat moet u doen?

Heeft u veel extra restafval, door een medische indicatie of ziekte? Breng bij voorkeur uw incontinentiemateriaal naar de milieustraat of de speciale ondergrondse containers in de gemeente. Wanneer dit echt niet mogelijk is, of u heeft nierdialyse- of stoma-afval, dan kunt u een verzoek indienen voor een extra container. Als u gebruikmaakt van een ondergrondse restafvalcontainer, dan krijgt u extra saldo op uw afvalpas. Indien u een medische indicatie kunt laten zien is dit kosteloos.

Luiers

Gemiddeld draagt een kindje 5.300 luiers (5 per dag). Met wegwerpluiers Komt dat per kindje neer op zo'n 260 kilo luierafval per jaar en 22 kilo per maand in de vuilnisbak.

Ervaring van een
buurgemeente

Teus Meijdam
voormalig wethouder
Leerdam

Omgekeerd Inzamelen: praktische informatie

WIJ INFORMEREN U GRAAG!

De overgang naar het omgekeerd inzamelen vraagt nogal wat veranderingen. De belangrijkste op dit moment is het plaatsen van de ondergrondse containers. Door middel van deze pagina willen wij u graag informeren over het waarom van de veranderingen. Wanneer we bij u in de buurt aan de gang gaan met de ondergrondse containers krijgt u een uitnodiging voor een inloopavond. Hier informeren wij u graag over de locaties en de argumenten voor deze keuzes. Daarnaast blijven wij op de gemeentepagina, onze website, facebook en via twitter informeren over de te nemen stappen. Zodra bekend is waar er ondergrondse containers bij komen, ontvang iedereen thuis een brief. Dan kunnen er reacties ingediend worden. Na behandelen van de locaties wordt er een definitief plaatsingsplan gemaakt en worden de containers ingegraven. De minicontainers voor restafval worden dan een keer gewassen door WaardLanden en er komt een oranje sticker op. Vanaf dat moment is de minicontainer voor plastic, blik en drankkartons en kan het restafval dat overblijft na een goede scheiding naar ondergrondse containers worden gebracht. De personen die in flats of stapelbouw wonen krijgen ook bericht over waar en wanneer er ondergrondse container bij worden geplaatst en ook daar is een reactietermijn. Volgens de huidige plannen zal Leerdam rond de zomer overgaan Van Afval Naar Grondstof. Contactgegevens: Heeft u vragen over de andere manier van afval inzamelen? Kijk dan op de website van WaardLanden: www.waardlanden.nl → Inwoners → Vraag. Ook kunt u uw vragen per telefoon of per mail stellen: 0183-681111 of vraag@waardlanden.nl.

Vragen?

Kijk op www.waardlanden.nl of bel WaardLanden 0183-681111. **Inloopavonden** Wij organiseren per wijk inloopavonden om u te informeren. U wordt per brief uitgenodigd maar ook op de gemeentepagina maken we de data van de avonden bekend. Hou deze pagina dus goed in de gaten! **Handige sites!** Op het internet is veel over afvalinzameling te vinden. Bijvoorbeeld filmpjes over wat er gebeurt na het inzamelen van de verschillende afvalstromen of sites met tips om minder afval te produceren. Op www.leerdam.nl vindt u een overzicht van de meest informatieve sites.

SAMEN ZORGEN WE VOOR MINDER AFVAL

Het scheiden van afval is stap één. Maar samen kunnen we ook zorgen voor minder afval. Want door minder te kopen, gooien we ook minder weg. Hier een paar praktische tips: • Plak een nae/nee of ja/nee sticker op uw briefbus of meld u via internet af voor foldermateriaal. • Koop en kook op maat. Veel gerechten blijven goed in de vriezer of kunnen de volgende dag gebruikt worden om een klein gerecht mee te maken. Een leuk boek is 'Bespaar met Jamie' (Jamie Oliver). • Neem een plastic tasje af boodschappen mee naar de winkel en koop producten zo veel mogelijk los. De rijksoverheid spreekt de verpakkingindustrie aan op verpakkingen en ondersteunt initiatieven om de verpakkingen te reduceren. • Lichtelijk opgezet stuk? Gooi het niet direct weg maar kijk of het te repareren is, bijvoorbeeld bij een van de RepairCafé's die ook in Leerdam regelmatig worden georganiseerd.

WAAROM EEN WETHOUDER AFVAL SCHEIDT

"Afval scheiden, dat levert iedereen wat op. Scheiden van afval is gewoon beter voor ons allemaal. Door afval goed te scheiden, brengt u minder restafval voort. En dat betekent dat u minder vaak uw grijze container aan de straat hoeft te zetten." Aldus Teus Meijdam, wethouder afvalbeleid van Leerdam.

Maar afval scheiden is ook veel beter voor het milieu. Het zorgt immers voor hergebruik. En dat is om meerdere redenen goed. Hergebruik van afval bespaart grondstoffen en energie. Door hergebruik komen ook veel minder schadelijke stoffen in het milieu. Denk aan zware metalen uit batterijen of chloorfluorkoolstofverbindingen (kfr's) uit koelkasten. En door hergebruik wordt er minder afval verbrand. En ook al zijn de moderne afvalverbrandingsinstallaties een stuk schoner dan vroeger, ze veroorzaken nog steeds luchtvervuiling. Daar staat tegenover dat afvalverbrandingsinstallaties wel bruikbare energie opwekken. Maar hoe je het ook wendt of keert, verbranding blijft verspilling van grondstoffen.

Hergebruik is dus een belangrijk argument om afval goed te scheiden. En hier komen u en ik om de hoek kijken. Want te vaak komen producten die hergebruikt kunnen worden in het restafval terecht. Zonde. En afval dat door de meesten van ons gescheiden wordt ingeleverd, zoals GFT-afval en oud papier en karton, wil nog wel eens vervuld zijn met bijvoorbeeld plastic. Nog een keer zonde. Nu moet het recyclebedrijf het er weer uithalen en dat kost geld en energie. En soms is het gescheiden afval zo sterk vervuild, dat het ongeschikt is voor hergebruik. Voor de laatste keer zonde.

Zelf ben ik een tijdje geleden begonnen met beter scheiden van mijn eigen afval, je komt er dan achter dat dit eigenlijk al begint bij het boodschappen doen, in welke verpakking zit iets en is dit wel of niet her te gebruiken. Verder merk ik dat het op het thuisfront best wat discipline kost om het afval apart te houden en in de juiste daarvoor bedoelde bakken (zakken) te deponeren.

Ons gezin is het maar een beetje als hobby

Teus Meijdam wethouder

ONDERGRONDSE CONTAINERS

Samen met WaardLanden plaatsen wij ondergrondse containers in Leerdam. Deze containers maken het voor u makkelijk huisvuil afval te scheiden in papier, plastic, groen, glas en restafval.

Waarom?

Er verandert het nodige in de afvalinzameling. We gaan naar een systeem van 'omgekeerd' afval inzamelen. Onze leefomgeving is gebaat bij het scheiden van afvalstromen en de rijksoverheid legt hoge normen op. Door te kiezen voor deze manier van afval inzamelen maken wij het u als bewoner makkelijk de 'goede' afvalstromen aan te bieden. Papier, groen- en plastic zamelen we namelijk huis aan huis in door gebruik te maken van containers. Uw restafval halen we niet langer op, dit kunt u wegbrengen naar een van de ondergrondse containers.

MOET IK BETALEN VOOR HET LEGEN VAN DE GRIJZE CONTAINER?

Deze vraag stellen veel mensen. In buurte-meenten is dit wel het geval maar in Leerdam niet. WaardLanden en dus Leerdam kiezen voor een andere aanpak: Omgekeerd inzamelen. Dit houdt in dat de 'goede' afvalstromen, dus papier, groen en plastic huis aan huis ingesameld gaan worden. U biedt de container aan volgens het inzamelingschema dat u op de site van waardlanden terug kunt vinden. De 'slechte' afvalstroom: het restafval, komen we niet meer inzamelen. Restafval kunt u naar een van de ondergrondse containers bij u in de buurt brengen. Het omgekeerde zit hem in het feit dat u nu moeite moet doen om een aantal afvalstromen aan te bieden zoals plastic en dat u strok moeit moet doen om het restafval aan te bieden.

NAAR SLECHTS 16 ZAKKEN AFVAL

Slechts 16 zakken restafval per persoon per jaar? Het lijkt onmogelijk maar is echt te doen, ook in Leerdam. Staatssecretaris Wilma Mansvelde heeft aangegeven dat we met z'n allen minder restafval moeten produceren. Restafval wordt verbrand en als door nog bruikbare stoffen tussen zitten, is dat zonde. Door het afval goed te scheiden, kunnen we het hergebruiken. Op die manier zijn er minder natuurlijke grond- en hulpstoffen nodig. Dit is goed voor u en het milieu.

WAT ZIT ER IN ONS RESTAFVAL?

Regelmatig laat WaardLanden het restafval dat zij inzamelen sorteren. In Leerdam is dit eind vorig jaar voor het laatst gedaan. Na het sorteren blijkt dat slechts 15 procent van ons restafval ook daadwerkelijk restafval is. Het overgrote deel, 85 procent, is afval dat apart ingezameld en hergebruikt kan worden. Het gaat dan met name om plastic, metaal en drankkartons. Tot voor kort kan u blik en drankkartons nog niet gescheiden aanbieden, maar inmiddels mogen deze gewoon in de plastic zak bij de plastic verpakkingen. Niet alleen plastic, maar ook papier en gft-afval (respectievelijk 18 procent en 15 procent van het restafval is papier en gft-afval) kunnen beter gescheiden worden.

VAN AFVAL NAAR GRONDSTOF

Van afval naar grondstof, oftewel VANG. U heeft de term de laatste vast voorbij zien komen. Zoals we in een van de andere artikelen beschrijven bevat ons restafval nog teveel stoffen die hergebruikt kunnen worden, anders gezegd grondstoffen. Niet alle afval is dus afval, maar veel is een grondstof. Het gaat dan om papier, plastic, GFT en blik. Wanneer we alle grondstoffen gescheiden inzamelen kunnen we landelijke doelstelling van 16 zakken restafval per jaar per inwoner nastreven. We moeten stromen dus van afval tot grondstof maken. Landelijk is dit project VANG genoemd en ook in onze regio heet het project VANG. Om de overstap naar grondstof te maken, gaan veel gemeenten over op dit afval. Er moet dan bestaand worden per keer dat er restafval wordt weggegooid. Zo wordt iedereen gestimuleerd naar zijn afval te kijken, beter te gaan scheiden en zo minder te betalen. In onze regio hebben de gemeenteraden besloten op dit moment geen dit af te willen en omgekeerd te willen inzamelen. Restafval wordt nu aan huis opgehaald, dat is straks niet meer zo. Grondstoffen haalt WaardLanden aan huis op en restafval moet gebracht worden naar ondergrondse containers. De voorzieningen zullen net als nu verschillen per type woning.

- Woningen met een voor- en/of achtertuin gaan de restafval minicontainer (kliko) gebruiken voor plastic, drankkartons en blik; restafval kan naar ondergrondse containers.
- Woningen in flats of de bovenlagen van stapelbouw die nu restafval in verzamelaars doen, krijgen er een verzamelcontainer bij voor plastic, drankkartons en blik.
- Woningen in de dunbevolkte gebieden zijn al over van afval naar grondstof en hebben een vierde minicontainer erbij voor plastic, drankkartons en blik.
- Voor papier en gft-afval zijn al voldoende voorzieningen, maar extra kan aangevraagd worden bij WaardLanden. Iedereen die een extra container op eigen terrein (tuin) kan, kan gratis een extra container verkrijgen. Voor gft-afval bestaat ook de mogelijkheid een grote container te krijgen. Nu zijn deze containers voor 140 liter (smalle container). WaardLanden heeft ook gft-containers die gelijk zijn aan het formaat van de papiercontainers (240 liter).

Op welke vragen heeft u nog
geen of onvoldoende
antwoord gekregen van ons?

Afsluiting en hoe nu verder?

Maatregelen die we voorzien, onder voorbehoud besluit raad:

- Laagbouw: voorscheiden van grondstoffen d.m.v. Omgekeerd Inzamelen
- Hoogbouw: huidige inzamelmethode voortzetten, in afwachting van uitkomst landelijke pilots en de optie nascheiden via de AVU

De volgende stappen in het grondstoffenplan

1. Commissie ROM 7 maart 2019
2. Raad 28 maart 2019